

Č.j.: 565/2023/ZŠNád
Spisový znak: B 22
Skartační znak: S/ 5
Počet listů: 8

Plán environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty

ZŠ Nádražní Česká Třebová
školní rok 2023-24

Vypracovala: Mgr. Radka Vernerová
2. 10. 2023

Environmentální vzdělávání (EVVO), výchova a osvěta znamená výchovu ke vztahům k životnímu prostředí v rovině jak přírodních jevů, tak s tím souvisejících vztahů společenských. EVVO je významným předpokladem udržitelného rozvoje, který je v celém světě pokládán za jedinou možnou pozitivní alternativu rozvoje lidské civilizace.

Hlavním cílem je prosazovat a prohlubovat znalosti, dovednosti ve vztahu k životnímu prostředí. Tímto programem chce naše škola vést děti k pozitivnímu vztahu k okolí, pochopení vztahu člověka k přírodě a uvědomění si důležitosti přírody, kterou je člověk součástí.

EVVO se rozumí všestranné rozvíjení klíčových kompetencí definovaných v RVP (ŠVP jednotlivých oborů vzdělávání) v kontextu vzájemných vztahů mezi člověkem a ŽP, s důrazem na vyváženost působení nejen společenských, ale i přírodních faktorů. Žáci by měli získat příležitost k dosažení znalostí, dovedností, postojů a návyků k ochraně a zlepšování ŽP, utváření hierarchie životních hodnot slučitelných s udržitelným rozvojem, k smysluplnému jednání ve prospěch ŽP. Důležitá je provázanost EVVO s problematikou zdraví a zdravého životního stylu.

Důležité kompetence rozvíjející EVVO:

Kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální:

- Aktivně využívat komunikativní dovednosti jako nástroje k řešení problémů ŽP
- Hledat různé varianty řešení ŽP
- Schopnost kriticky posuzovat a vyhodnocovat informace související s ŽP

Pracovní kompetence v rámci pracovních kompetencí

- Osvojit si praktické dovednosti pro chování a pobyt v přírodě i při zacházení s přírodou a uplatňovat je v každodenním životě
- Uplatňovat principy udržitelného způsobu života v občanském i pracovním jednání (odpovědně a ekonomicky nakládat s přírodními zdroji a odpady v souladu se strategií udržitelného rozvoje, minimalizovat vlivy na ŽP)

Občanské kompetence:

- Znat z vlastní zkušenosti přírodní a kulturní hodnoty ve svém okolí, chápat příčiny a důsledky jejich poškozování
- Uvažovat v souvislostech, vnímat závislost rozvoje lidské společnosti na přírodě a na stavu ŽP
- Porozumět přírodním zákonitostem, ekologické, ekonomické a sociální a provázanosti světa a problémům ŽP z globálního i lokálního hlediska
- Orientovat se ve vývoji vztahu člověka a přírody a poučit se z problémů ŽP od minulosti až po současnost
- Odpovědně jednat vůči přírodě a prostředí v každodenním životě a aktivně se zapojovat do ochrany ŽP
- Projevovat úctu k životu ve všech jeho formách i k hodnotám, které neumí vytvořit člověk, oceňovat hodnotu a krásu přírody a krajiny

Úkoly koordinátora EVVO:

- Vytvářet ve spolupráci s ostatními pracovníky školy a dalšími partnery školní program EVVO
- Koordinovat realizaci EVVO na škole
- Průběžně zvyšovat svou odbornou a metodickou připravenost pro aktivity školního koordinátora EVVO
- Iniciovat spolupráci s dalšími partnery v oblasti EVVO, např. s environmentálně zaměřenými neziskovými organizacemi (nestátními i zřizovanými veřejnou správou) v regionu a se středisky ekologické výchovy, ostatními školami.

Plán EVVO vychází z Metodického pokynu MŠMT k zajištění environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) Č. j. 16745/2008 - 22 vydaného v Praze dne 27. října 2008

Související dokumenty

EVVO je zakotvena v těchto platných právních předpisech:

- **Zákon č. 17/1992 Sb.**, o životním prostředí, upozorňuje, že se výchova, osvěta a vzdělávání provádějí tak, aby vedly k myšlení a jednání, které je v souladu s principem trvale udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.
- **Zákon č. 114/1992 Sb.**, o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, ukládá povinnost MŽP a MŠMT spolupracovat na zajišťování ekologické výchovy a vzdělávání.
- **Zákon č. 123/1998 Sb.**, o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, definuje v § 13 práva a povinnosti ústředních správních orgánů a krajů ve vztahu k zajišťování EVVO.
- **Zákon č. 561/2004 Sb.**, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (školský zákon), za obecné cíle vzdělávání považuje mj. získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje.

Metodický pokyn MŠMT vychází z těchto dokumentů:

- Usnesení vlády č. **124/2004** ke Strategii udržitelného rozvoje ČR,
- Usnesení vlády č. **1155/2006** k Akčnímu plánu Státního programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v ČR na léta 2007-2009,
- **Usnesení vlády č. 535/2007** k Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2007,
- **Bílá kniha** - národního programu rozvoje vzdělávání v České republice,
- **Rámcové vzdělávací programy** (dále RVP), kde je Environmentální výchova (RVP ZV a RVP G), resp. Člověk a životní prostředí (RVP SOV) jedním ze závazných průřezových témat,

- **Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj České republiky (2008-2015)**, která představuje pro oblast vzdělávání jeden z klíčových průřezových dokumentů, který zejména rozšiřuje zavedenou oblast environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty o nové přístupy, témata a ekonomické a sociální souvislosti rozvoje. Strategie vzdělávání byla schválena usnesením vlády ČR č.851/2008.

Další související právní předpisy a dokumenty:

- Vyhláška č. **317/2005 Sb.** o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků ve znění vyhlášky č. 412/2006 Sb.
- **Standardy** pro další vzdělávání pedagogických pracovníků v environmentálním vzdělávání, výchově a osvětě (EVVO) podle vyhlášky č. 317/2005 Sb.
- Standard pro studium k výkonu specializovaných činností – školní koordinátor environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO)
- Standard pro průběžné vzdělávání v environmentálním vzdělávání, výchově a osvětě (EVVO)
- Standard pro průběžné vzdělávání řídicích pracovníků v environmentálním vzdělávání, výchově a osvětě (EVVO).

Plán plnění programu EVVO v naší škole:

Program je plněn postupně během roku, může být upravován podle potřeb školy, doplňován o nové aktivity, které se během roku nabízejí

Činnosti školy v rámci EVVO jsou rozděleny do těchto oblastí:

a) dlouhodobé a trvalé aktivity

- zapojení do celostátní akce Recyklohraní – sběr baterií, malých elektrospotřebičů
- poznávání rostlin, živočichů, nerostů a hornin, příprava žáků 6. -7. ročníku
- celoškolská soutěž v úklidu tříd a šaten
- přírodopisný kroužek – 1x za 14 dní

b) jednorázové akce – někde jsou termíny jsou dané, někde po vzájemné domluvě

- Den 1. pomoci – Staré náměstí
- Den s odpady – pořádá MěÚ, Staré náměstí
- Den Země
- Vánoční dílny
- Vánoční jarmark, kavárna
- Karneval 1. – 3. ročník
- Velikonoční dílny
- Pobyt v přírodě
- Exkurze

- Návštěva programů Městské knihovny
- Návštěvy muzeí – Česká Třebová, Ústí nad Orlicí, výstav
- Dny projektu „Hrdá škola“

c) v jednotlivých předmětech

- praktické a výtvarné činnosti
- naukové předměty – úvahy, diskuze, prezentace (významné dny)

c) ve školní družině

- vycházky do přírody – změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- využití přírodních materiálů – dílny dovedných rukou
- výstavy Ekocentrum Podorlicko, Městské muzeum
- celodružinové hry a akce
- přírodovědné činnosti

e) průběžně po celý školní rok podle možností a nabídky:

- snaha o prolínání myšlenky Trvale udržitelného rozvoje všemi předměty
- výstavy, vycházky, ekologické přednášky a besedy – škola využívá nabídky různých organizací
- návštěva výstav Městského muzea, programů Městské knihovny
- účast na soutěžích
- zlepšování vnitřního a vnějšího prostředí školy (vzhled a úprava tříd, chodeb, šaten, areálu a okolí školy)
- uplatňování ekologických aspektů v jednotlivých předmětech
- zpestření výuky – výukové programy pro žáky
- vycházky – změny v přírodě, krmení lesní zvěře, 1. stupeň
- jednotlivá roční období v hodinách výtvarné výchovy
- tematické výzdoby tříd a chodeb – podzim, Vánoce, zima, jaro, Velikonoce
- lidové tradice a obyčeje – Vánoce, Velikonoce
- významné světové dny – podle rozpisu v akčním plán

**AKČNÍ PLÁN EVVO A DALŠÍ AKTIVITY PLÁNOVANÉ NA ŠKOLNÍ
ROK 2023 – 2024:**

září:

- Rozmístění zeleně na chodby, výzdoba schodiště
- **Den 1. pomoci** – Staré náměstí 1. a 2. stupeň (dle možnosti)
- **Den s odpady** – Staré náměstí 1. a 2. stupeň (dle možnosti)
- Vyhlášení celoroční soutěže v úklidu tříd, budova ZŠ Nádražní
- **26. 10. Den školníka** – akce “Hrdá škola”

říjen:

- **3.10. Adolf Dudek, malování pro děti** – Městská knihovna
- **4. 10. Síla lidskosti** – film a beseda
- **6. 10. Výstava hub** 4. A
- **10. 10. Motani, zeměpisné pásmo ŠÍLENÁ INDIE** 6. – 9. ročník
- **13. 10. exkurze IMS Dražmar** – 7. A
- **17. 10. SUIT-UP DAY** – akce “Hrdá škola”
- **Světový den zvířat** (4. 10.) – ČJ 6. B Říhová, 0. A Fryaufová
- **Světový den výživy** (16. 10.) – 1. A Mašková, 1. B Svobodová, 2. B Rybková, 3. A Přívratská, 3. B Hrušková, 4. A Kovářová, 5. A Dušková, 7. B M Jasanská
- **18. 10. Českotřebovské pověsti** – Městská knihovna, 5. A
- **20. 10. Českotřebovské pověsti** – Městská knihovna, 7. A
- **Den stromů** (20. 10.) – VV 6. A Vernerová
- **23. 10. exkurze Praha – Národní muzeum**, 8. ročník
- **24. 10. exkurze Praha – Památník odboje 2. světové války, Muzeum Karla Zemana**, 9. ročník
- **25. 10. exkurze Olomouc – Pevnost poznání**, 7. A
- **31. 10. Halloween**
- **31.10. Lampionový průvod** 1. stupeň

listopad

- **10. 11. Zachraň pískaře** – Městská knihovna, 7. A
- **15. 11. VIDA park, Brno** – exkurze 6. ročník
- **16. 11. Vánoční dílny, projektový den** – výroba vánočních výrobků z přírodnin
- **Mezinárodní nekuřácký den** OV 8. A, 8. B Hrabal
- **21. 11. Vánoční trhy v Domově seniorů**

- **29. 11. Vánoční jarmark s kavárnou**

Prosinec:

- **6. 12. Vánoce** – Městská knihovna, 5. A
- **13. 12. Vánoce** – Městská knihovna, 5. B
- **15. 12. Hrou proti AIDS** – 8. ročník
- **19. 12. Muzeum Svitavy** – Betlém 5. B
- **21. 12. Vánoční den**

Leden:

- Vycházka do zimní přírody – změny v přírodě, 1. stupeň, školní družina
- **19. 1. Mám chytré tělo** 1. – 3. ročník
- **24. 1. DDM Pokusy** 3. B

Únor

- **4. – 9. 2. 2024 LVVZ** – bezpečnost a chování na horách, ochrana hor
- **9. 2. Používám mozek** 4. – 5. ročník
- **19. – 23. 2. Barevný týden**
- **Mezinárodní den mateřského jazyka (21.2.)** - ČJ 8. A, 9. A Pospíšilová, ČJ 9. B Šikulová
- **28.2. Naše tělo jako domov** 2. ročník
- **Tradice** – karneval 1. - 3. ročník

Březen:

- **Světový den lesů (21. 3.)** – AJ 4. B Chocenská
- **Světový den vody (22. 3.)** – 3. A Přívratská
- **20. 3. MK Velikonoce, svátky jara**
- **24. 3. Teplákový den**
- **Velikonoční dílny** – tradice, přírodní materiál

Duben:

- **Hledání jara** 1. – 3. ročník (dle počasí)
- **Mezinárodní den ptactva** (1.4) - HV 8. A Říhová
- **16.4. Kult krásného těla** – 7. ročník
- **Mezinárodní den památek a sídel** (18. 4.) – Inf 8. B Ježková, D 7. A Mikšová
- **Den Země** (22. 4.) – 0. A Fryaufová, 1. A Mašková, 1. B Svobodová, 2. B Rybková, 3. A Přívratská, 3. B Hrušková, 4. A Kovářová Il., 5. A Dušková, AJ 9. A Kazdová

Květen

- **15. 5. MK Hravá věda** 5. B
- **Den Země** 1. a 2. stupeň, bude-li v Javorce ve spolupráci s MěÚ
- Ukončení celoroční soutěže v úklidu tříd budova ZŠ Nádražní – vyhlášení výsledků
- **Letohrad – Muzeum řemesel** 6. ročník
- **Rybník – přírodovědné dovednosti** 7. ročník
- **Litomyšl – město, historie, památky** 8. ročník
- **Kutná Hora – muzeum knihtisku, chrám sv. Barbory** 9. ročník
- **21.5. Den šílených účesů** – akce “Hrdá škola”

Červen

- **10. 6. ZOO Olomouc**, 5. B
- Rozloučení „Devátáků“ s 1. ročníkem, soutěže, hry
- **Světový den oceánů** (8. 6.) – 5. ročníky Vernerová, Semecká, Dušková
- **26.6. Zrcadlový den** – akce “Hrdá škola”
- **Rafting 8. roč.** – řeka Morava, ochrana přírody
- **Pobyt v přírodě – naučné stezky, 2. stupeň:** 6. ročník – NS Rybník, 7. ročník – NS Semanín, 8. ročník – NS Lanškrounské rybníky, 9. ročník – NS Svitavy – Opatov

Některé exkurze a programy Městské knihovny a Městského muzea si vyučující objednávají až v průběhu školního roku podle svých potřeb, proto zde nejsou všechny vypsány.